

Sygn. akt VI GCo 32/24

POSTANOWIENIE

Dnia 4 marca 2024 r.

Sąd Okręgowy w Legnicy VI Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący Sędzia Dorota Wojtyło

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2024 r. w Legnicy

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W.

przeciwko (...) Przedsiębiorstwu Produkcyjno (...) sp.j. w B., M. S. i L. S.

o zapłatę

w przedmiocie wniosku pozwanych o wyłączenie sędzi S. B. od rozpoznania sprawy sygn. akt VI GC 321/22

postanawia: oddalić wniosek.

Sygn. akt VI GCo 32/24

Uzasadnienie postanowienia z dnia 4 marca 2024 r.

Pozwani M. S., L. S. i (...) Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (...), L. S. sp.j. w B. pismem z dnia 18 stycznia 2024 r. złożyli wniosek o wyłączenie sędzi S. B. od orzekania w ich sprawie na podstawie art. 49 k.p.c. W uzasadnieniu wniosku wskazali, że zachodzą wątpliwości co do bezstronności i niezależności Sądu, w składzie którego zasiada Sędzia powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, wyłonionej po uprzednim skróceniu, w sposób niezgodny z Konstytucją, kadencji legalnie działającej Rady. Wnioskodawca podnosił, że niewłaściwie obsadzony Sąd powoduje nieważność postępowania, a każdy Sąd ma obowiązek podejmowania czynności zapobiegających takiej nieważności. Przywołali orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w którym wskazano na potrzebę badania niezawisłości i bezstronności sądu, w składzie którego zasiada sędzia powołany przez Krajową Radę Sądownictwa, której skład został ukształtowany po nowelizacji ustawy o KRS z 2017 r.

Sędzia S. B. złożyła oświadczenie, w trybie art. 52§2 k.p.c., w którym podała, że nie zachodzą okoliczności, które mogłyby wywołać wątpliwości co do jej bezstronności, a wskazane we wniosku podstawy jej wyłączenia dotyczą okoliczności o charakterze systemowym i pozostawiła ich ocenę Sądowi rozpoznającemu wniosek.

Opisany wniosek pozwanego został złożony w sprawie o sygn. akt VI GC 321/22 z powództwa (...) 1 Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. przeciwko pozwanym M. S., L. S. i (...) Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (...), L. S. sp.j. w B. o zapłatę (...) zł z tytułu niespłaconego kredytu bankowego. Pozew wpłynął do tut. Sądu 19 sierpnia 2022r. i sędzia S. B. została wylosowana w Systemie Losowego Przydziału Spraw do jego rozpoznania, o czym pozwani dowiedzieli się wraz z doręczeniem im wydanego w sprawie nakazu zapłaty z dnia 22 września 2022 r. tj. 7 października 2022 r.

Sąd zważył co następuje:

W obecnym stanie prawnym kwestia oceny bezstronności sędziego przy rozpoznawaniu sprawy cywilnej w konkretnym postępowaniu może być badana według dwóch reżimów postępowania :

- na podstawie art. 48 k.p.c. i art. 49 k.p.c.

- na podstawie art. 42a§3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2001 Nr 98 poz. 1070 , tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 217) – tzw. test niezawisłości.

W tym drugim przypadku, w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych przewidziano, że dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 6, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Wniosek składa się w terminie 7 dni od dnia zawiadomienia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę. Po upływie terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, prawo do wniesienia wniosku wygasa. Uwzględniając wniosek sąd wyłącza sędziego od rozpoznania sprawy. Wyłączenie sędziego od udziału w danej sprawie nie może stanowić podstawy do wyłączenia tego sędziego w innych prowadzonych przez niego sprawach.

Przewidziany zatem został tygodniowy termin zawity na złożenie wniosku o tzw. test niezawisłości, liczony od zawiadomienia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę. Możliwość skorzystania z testu niezawisłości została wprowadzona ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1259), która weszła w życie 15 lipca 2022 r. W tym przypadku strony postępowania miały termin tygodniowy od dnia wejścia w życie opisanej zmiany na złożenie wniosku o wyłączenie sędziego w oparciu o test jego niezawisłości. Terminu tego wnioskodawcy tj. pozwani nie zachowali znacząco go przekraczając (o 5 miesięcy). Wskazali oni jednak jako podstawę żądania wyłączenia sędziego art. 49 k.p.c. i wobec tego wniosek ten zostanie rozpoznany zgodnie z ich intencją tj. w oparciu o przepisy zawarte w kodeksie postępowania cywilnego, które mogą być podstawą wyłączenia sędziego.

Na wstępie należy podkreślić, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego i orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej nie budzi wątpliwości wadliwość składu Krajowej Rady Sądownictwa po nowelizacji ustawy o KRS z 2017 r. Pogłębianą argumentację w tym zakresie przedstawił Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, stwierdzając m.in., że: „Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018" r., póź. 3) nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1.".

Z powyższego wynika m.in. fakt, że sędzia powołany przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa w obecnym kształcie nie korzysta już z funkcjonującego dotychczas in gremio oraz a priori domniemania niezawisłości i bezstronności. Jednocześnie w uchwale tej Sąd Najwyższy podkreślił, że „brak [jest] podstaw do przyjęcia a priori, że każdy i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.". Oceny te mają zastosowanie do innych postępowań prowadzonych w sądach powszechnych, gdyż odnoszą się do rozwiązań ustrojowych. W postępowaniu cywilnym odpowiednikiem przepisu art. 439§1 pkt 2 k.p.k. jest przepis art. 379 pkt 4 k.p.c., który przewiduje nieważność postępowania, jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo jeżeli w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy.

W świetle przedstawionego stanowiska, które Sąd Okręgowy w tym składzie podziela, dla udowodnienia, że skład sądu orzekającego jest sprzeczny z przepisami prawa lub w rozpoznaniu sprawy bierze udział sędzia wyłączony z mocy ustawy nie wystarczy wskazać na instytucjonalną nieprawidłowość powoływania sędziów na podstawie procedury konkursowej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ustanowionym ustawą z 2017 r. Konieczne

jest natomiast ustalenie *in concreto*, że sędzia nie gwarantuje chociażby minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości. To zaś należy uzasadnić odwołując się do testu, którego elementy zostały opisane w cytowanej uchwale oraz uchwale składu połączonych I.: Cywilnej, Karnej i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. sygn. akt (...) -4110-1/20. Podobne stanowisko zajął także Sąd Najwyższy w Izbie Karnej w wyroku z dnia 20 lutego 2024 r. sygn. akt IV KS 46/23 (publ. Legalis nr 3051560)

Wnioskujący o wyłączenie sędzi S. B. nie zawarł w swym wniosku żadnych konkretów odnoszących się do osoby tego sędziego, mogących wywoływać wątpliwości co do jego bezstronności.

Odnosząc się zatem, po krótko, do okoliczności jakie zgodnie z cytowanymi wyżej uchwałami Sądu Najwyższego brać należy pod uwagę przy ocenie, czy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w procedurze konkursowej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ustanowionym ustawą z 2017 r. nie spełnia minimalnego standardu bezstronności, w wypadku sędzi S. B. na podstawie uzasadnienia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 października 2018r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie S. B. na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Legnicy (publikowana na stronie internetowej KRS : krspl.home.pl), wskazać trzeba co następuje:

S. B. odbyła aplikację sędziowską i zdała w 2004 r. egzamin sędziowski z wynikiem bardzo dobrym. Zatrudniona była początkowo jako asystent sędziego w Sądzie Okręgowym w Legnicy. W dniu 7 marca 2005 r. powierzono jej obowiązki asesora sądowego w Sądzie Rejonowym w Głogowie. W dniu 12 lutego 2009 r. powołana została na urząd Sędziego Sądu Rejonowego w Głogowie, a od 2010 r. była sędzią Sadu Rejonowego w Legnicy, gdzie orzekała w wydziale cywilnym, a dodatkowo od 2014 r. orzekała, na podstawie jednorazowych delegacji, w Sądzie Okręgowym w Legnicy. W dniu 10 lipca 2019r. odebrała od Prezydenta RP nominację na urząd Sędziego Sądu Okręgowego w Legnicy. Tak więc sędzia S. B., po powołaniu jej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa, której ówczesny skład nie budził żadnych zastrzeżeń natury konstytucyjnej, przez ponad 10 lat orzekała w sprawach cywilnych w różnych sądach, co wskazuje, że zgłoszenie przez nią swojej kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Okręgowym w Legnicy wyrażało jej chęć dalszego rozwoju zawodowego. W postępowaniu konkursowym sędzia otrzymała pozytywną ocenę jej pracy przez sędziego wizytatora oraz jej kandydatura była poddana ocenie przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, w którym na 84 sędziów tylko 30 było przeciwko jej powołaniu. Brak jest jakichkolwiek okoliczności wskazujących na powiązania sędzi S. B. z władzą inną niż sądownicza. W ciągu przeszło czterech lat orzekania sędziego w Sądzie Okręgowym w Legnicy, nie ujawniły się też ani nie były podnoszone wątpliwości co do bezstronności i niezawisłości sędziego, które miałyby mieć związek z udziałem w powołaniu jej na stanowisko sędziego z udziałem KRS w kształcie niezgodnym z Konstytucją RP (rozpoznawany wniosek jest pierwszym tego typu wnioskiem złożonym co do tego sędziego).

Skoro zatem sami wnioskodawcy nie wskazali żadnych okoliczności mogących *in concreto* wywoływać wątpliwości co do bezstronności sędzi S. B. w rozpoznawaniu sprawy o sygn. akt VI GC 321/22, jak i analiza drogi zawodowej sędziego oraz okoliczności powołania go na urząd Sędziego Sądu Okręgowego w Legnicy, jak i późniejsze, nie dają podstaw do kwestionowania jego bezstronności i niezawisłości, orzeczono jak w postanowieniu.